

De Man is Lam is een geestige zoektocht naar man-zijn anno nu

Theater - De Man is Lam

Recensie de Volkskrant

In een openhartige, geestige mix van ego- en documentair theater gaat Lucas De Man op zoek naar de betekenis van het man-zijn anno nu. Het is alleen jammer dat vooral de witte heteroman daarbij de standaard lijkt.

Door: Hein Janssen 15 mei 2017, 02:00

De moderne man - macho of mietje? Dat is eigenlijk de kernvraag in de voorstelling De Man is Lam van Lucas De Man. Een titel met een speelse verwijzing naar zijn eigen achternaam, maar het is ook een bloedserieuze zoektocht naar 'het man-zijn anno nu'. Is die man van een houthakende oermens verworden tot een zorgzame vader die iedere ochtend zijn peuter naar het kinderdagverblijf brengt? Is de overall vervangen door een designerjeans? En is hij nog wel die seksuele veroveraar die vrouwen graag in hem zien - ondanks de derde feministische golf die zich intussen aan het ontrollen is?

Op een geestige manier ontleedt hij reclamefilmmpjes voor bier en antirimpelcrèmes

[Tournee vanaf september.](#)

Dat zijn min of meer de uitersten waarbinnen deze mix van ego- en documentair theater zich bevindt. Het is een voorstelling in de trant van Adelheid Roosen, Marjolein van Heemstra en Laura van Dolron - theatermakers die goed om zich heen kijken en het persoonlijke vervolgens omzetten tot een algemener thema.

Lucas De Man (35) heeft maandenlang onderzoek gedaan naar de positie van de man - als minnaar, vader, zoon en vriend. Hij vertelt nogal openhartig over hoe hij en zijn vriendin met elkaar omgaan. De angst voor al te dwingend gedrag (zet je je vriendin ongevraagd tegen de muur om haar te nemen?) ligt in zijn jeugd: toen hij een puber was werden twee vriendinnetjes van hem verkracht. De onschuld was weg, zo'n man wil ik nooit worden - besloot hij toen. Ook vertelt hij bijna aandoenlijk over het vriendenclubje uit zijn jeugd: allemaal dertigers nu, mannen die elkaar af en toe nog zien, maar ook uit elkaar groeien.

Vanuit dat persoonlijke gaat De Man verder. Over sociologische onderzoeken waaruit blijkt dat 88 procent van de berichten in de media over mannen negatief is. En dat het basisonderwijs nagenoeg wordt gedomineerd door vrouwelijke leerkrachten, waardoor jongens misschien te soft opgroeien. Op een geestige manier ontleedt hij reclamefilmmpjes voor bier en antirimpelcrèmes waarin mannen steeds stoerder doen om hun vrouwelijke kant te maskeren.

De grens tussen bromance en geilheid is spannend diffuus

Ook het publiek wordt regelmatig bij De Man is Lam betrokken. Of er mannen in de zaal zitten die ooit een vrouw hebben geslagen en wanneer ze zich voor het eerst echt man voelden. Opvallend is dat eigenlijk alle mannen hun bestaansrecht lijken te ontlenuen aan de relatie tot een vrouw. Dat is meteen ook de makke van deze voorstelling: de standaard is de heteroman. Graag had ik wat meer willen weten over hoe homo's hun man-zijn beleven: willen zij juist van de met rijke crèmes gevulde badkamer vluchten richting oerbos? En ook over allochtone mannen, die met hun vrienden altijd zo jaloersmakend intiem zijn, maar hun vrouwen verstoppen of als versiering zien.

De Man heeft niettemin een bijzondere voorstelling gemaakt, samen met twee vrienden: fotograaf en filmmaker Ahmet Polat (39) en schrijver-journalist Rashif El Kaoui (29) - een mix van Nederlandse, Vlaamse, Marokkaanse en Turkse origine. Zij zijn niet alleen met hem op onderzoek uitgegaan, maar zorgden ook voor belangwekkende beeld- en geluidsfragmenten. Zo horen we gesprekken met een seksuoloog en mannen op straat. De beelden van Polat (hij was ook Fotograaf des Vaderlands) zijn ronduit schitterend - variërend van mannen op een autosloperij, vaders met kind in het zwembad en broeierige taferelen onder de sportschooldouche. In dat laatste is de grens tussen bromance en geilheid spannend diffuus.

De makke van deze voorstelling: de standaard is de heteroman

Als performer zit De Man bovendien uitstekend in zijn vel. Hij is snel, gevat, charmant, alles lijkt spontaan bij hem op te komen maar is minutieus voorbereid. Af en toe maakt hij een dansje dat in een gayclub niet zou misstaan, maar dat heet tegenwoordig 'genderneutraal', en is dus op een prettige manier verwarrend.

Prachtig is het verhaal dat hij aan het slot namens zijn vriend Ahmet vertelt over diens relatie tot zijn alcoholische vader die hier maar niet aarden kon. Ondersteund door Mahlers Ich bin der Welt abhanden gekommen leidt dat dan tot de slotconclusie dat mannen eigenlijk maar één ding willen: horen dat hun vader trots op hen is.

Wie is Lucas de Man?

Theatermaker met een liefde voor sociale thema's.

Lucas de Man is artistiek leider van Stichting Nieuwe Helden, regisseur bij het Zuidelijk Toneel en presentator van het Avrotros-kunstprogramma Kunstuur. Van 2013 tot 2016 was hij stadskunstenaar van 's Hertogenbosch en maakte daar een aantal bijzondere theaterproducties.

Zijn werk gaat voornamelijk uit van sociale en maatschappelijke onderwerpen. Voor de voorstelling Wij, varkensland ging hij letterlijk de boer op en liep een maand lang stage bij varkensboeren. Voor De Man door Europa (vorig jaar geselecteerd voor het Nederlands Theaterfestival) doorkruiste hij het oude continent. Met het project Bejaarden & Begeerte onderzocht hij het verband tussen ouderen en (seksuele) lust.

de Volkskrant 15-05-2017